

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, fakss 67321049, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

22.07.2021

Lēmums Nr. 4-02/71
Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras
piemērošanu

Adresāts:

Ogres novada pašvaldība, adrese: Brīvības iela 33, Ogre, Ogres novads, LV-5001, elektroniskā pasta adrese: ogredome@ogresnovads.lv.

Plānošanas dokumenta nosaukums:

Jaunveidojamā Ogres novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2021.–2034. gadam (turpmāk – Stratēģija) un Jaunveidojamā Ogres novada attīstības programma 2021.–2027. gadam (turpmāk – Attīstības programma).

Izvērtētā dokumentācija:

Ogres novada domes (turpmāk – Pašvaldība) 2021. gada 28. jūnija vēstule Nr. 2–5.1/1478 “*Par ietekmes uz vidi stratēģiskā novērtējuma procedūras piemērošanas nepieciešamību*”, iesniegums “*Par jaunveidojamā Ogres novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2021.–2034. gadam un attīstības programmas 2021.–2027. gadam izstrādes uzsākšanu*” (turpmāk – Iesniegums), Ogres novada domes 2020. gada 30. novembra lēmums “*Par jaunveidojamā Ogres novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2021.–2034. gadam izstrādes uzsākšanu*” un Ogres novada domes 2020. gada 17. septembra lēmums “*Par jaunveidojamā Ogres novada attīstības programmas 2021.–2027. gadam izstrādes uzsākšanu*” (turpmāk – Lēmumi), Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālās vides pārvaldes (turpmāk – VVD Lielrīgas RVP) 2021. gada 22. februāra vēstule Nr. 11.2/1222/RI/2021 “*Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību*”, Veselības inspekcijas 2021. gada 29. janvāra vēstule Nr. 4.5.–1./2046 “*Par ietekmes uz vidi stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību*” un Dabas aizsardzības pārvaldes Vidzemes reģionālās administrācijas (turpmāk – DAP administrācija) 2021. gada 22. februāra vēstule Nr. 4.8/1030/2021–N “*Par ietekmes uz vidi stratēģiskā novērtējuma procedūras piemērošanas nepieciešamību*”.

Plānošanas dokumenta izstrādātāja viedoklis:

Nemot vērā apstākļus, ka izstrādājamajos plānošanas dokumentos nav paredzētas darbības, kas varētu negatīvi ietekmēt vidi, bet ir paredzētas darbības, kas mazinās slodzes uz vidi, kā arī atpūtas vietu un maršrutu labiekārtošana mehānisko slodžu mazināšanai uz zemsedzi ĪADT, Pašvaldība uzskata, ka Stratēģijai un Attīstības programmai stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums (turpmāk – Stratēģiskais novērtējums) nav nepieciešams. Pašvaldības ieskatā būtu lietderīgāk veikt Stratēģisko novērtējumu jaunveidojamā Ogres novada teritorijas plānojuma izstrādes ietvaros, kura izstrādi plānots uzsākt pēc Stratēģijas apstiprināšanas.

Faktu konstatācija, izvērtējums, argumenti un apsvērumi lēmuma satura noteikšanai:

1. Likuma “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” (turpmāk – Likums) 23. viens *prim* panta pirmā daļa paredz, ka, uzsākot tādu plānošanas dokumentu sagatavošanu, kuram saskaņā ar šo Likumu var būt būtiska ietekme uz vidi, arī uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*), tā izstrādātājs iesniedz kompetentajai institūcijai Vides pārraudzības valsts birojam (turpmāk – Birojs) rakstveida iesniegumu. Pirms rakstveida iesnieguma iesniegšanas izstrādātājs konsultējas ar ieinteresētajām vides un sabiedrības veselības institūcijām un iesniegumā pamato nepieciešamību plānošanas dokumentam piemērot Stratēģisko novērtējumu vai iemeslus, kādēļ šāds novērtējums nav nepieciešams. Likuma 23. trīs *prim* panta 1.punkts noteic, ka Birojs pieņem motivētu lēmumu par to, vai konkrētam plānošanas dokumentam ir nepieciešams Stratēģiskais novērtējums.
2. 2021. gada 28. jūnijā Birojā ir saņemta Pašvaldības 2021. gada 28. jūnija vēstule Nr. 2–5.1/1478 “*Par ietekmes uz vidi stratēģiskā novērtējuma procedūras piemērošanas nepieciešamību*”, ar kuru Pašvaldība informē, ka, pamatojoties uz Lēmumiem, ir uzsākta Jaunveidojamā Ogres novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2021.–2034. gadam un Jaunveidojamā Ogres novada attīstības programmas 2021.–2027. gadam izstrāde. Atbilstoši Iesniegumam un Lēmumiem:
 - 2.1. Stratēģijas izstrādes mērķis ir izstrādāt Stratēģiju, nosakot Ogres novada pašvaldības (administratīvā teritorija noteikta atbilstoši Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma pielikuma “*Administratīvās teritorijas, to administratīvie centri un teritoriālā iedalījuma vienības*” 28. punktam) ilgtermiņa attīstības redzējumu, mērķus, prioritātes un telpiskās attīstības perspektīvu.
 - 2.2. Stratēģijas izstrādes uzdevumi:¹
 - 2.2.1. Noteikt Pašvaldības ilgtermiņa attīstības redzējumu (vīziju), stratēģiskos mērķus, ilgtermiņa prioritātes un teritorijas specializāciju;
 - 2.2.2. Izstrādāt Pašvaldības telpiskās attīstības perspektīvu, nosakot vadlīnijas teritoriju plānošanai un attīstībai, definējot Pašvaldības administratīvās teritorijas perspektīvo telpisko struktūru, ietverot galvenās funkcionālās telpas un nozīmīgākos telpiskās struktūras elementus un to ilgtermiņa izmaiņas:
 - 2.2.2.1. apdzīvojama struktūru un priekšlikumus attīstības centru izvietojumam;
 - 2.2.2.2. dabas teritoriju telpisko struktūru;
 - 2.2.2.3. galvenos transporta koridorus un infrastruktūru;
 - 2.2.2.4. ainaviski vērtīgās un kultūrvēsturiski nozīmīgās teritorijas un citas īpašas teritorijas;
 - 2.2.2.5. prioritāri attīstāmas teritorijas;
 - 2.2.2.6. sadarbībā ar blakus esošajām pašvaldībām attīstāmās teritorijas;
 - 2.2.2.7. citas Pašvaldības ilgtermiņa attīstībai nozīmīgas telpas un struktūras elementus.
 - 2.2.3. Izstrādāt Stratēģijas ieviešanas un uzraudzības kārtību;
 - 2.2.4. Izstrādājot Stratēģiju, izvērtēt un ņemt vērā Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģiju līdz 2030. gadam, Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021.–2027. gadam, Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas attīstības plānošanas dokumentus, Rīgas plānošanas reģiona teritorijas attīstības plānošanas dokumentus, t.sk. Rīgas plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2014.–2030. gadam un Rīcības plānu Rīgas metropoles areāla attīstībai, blakus esošo pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentus.

¹ Apstiprināti ar Ogres novada domes 2020. gada 30. novembra lēmumu, pieejams:
<https://tapis.gov.lv/tapis/lv/downloads/119346>

2.3. Attīstības programmas izstrādes mērķis ir izstrādāt Attīstības programmu, kurā noteiktas vidēja termiņa prioritātes un pasākumu kopums Stratēģijā izvirzīto ilgtermiņa stratēģisko uzstādījumu īstenošanai.

2.4. Attīstības programmas izstrādes uzdevumi²:

2.4.1. Novērtēt Ogres novada pašvaldības (administratīvā teritorija noteikta atbilstoši Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma pielikuma “*Administratīvās teritorijas, to administratīvie centri un teritoriālā iedalījuma vienības*” 28.punktam) rīcībā esošos resursus (dabas resursi, infrastruktūra, cilvēkresursi), piedāvāt skaidru redzējumu un risinājumus to efektīvākai izmantošanai, sekmēt rīcību un investīciju mērķtiecīgu plānošanu, kas ir pamats Pašvaldības vidēja termiņa budžeta plānošanai, visa veida investīciju piesaisti (pamats valsts atbalsta plānošanai, ārvalstu un vietējo privāto investīciju piesaistei), nodrošināt integrētu pieeju dažādu jomu attīstības un attīstību kavējošu jautājumu risināšanā, ņemot vērā aktuālos Eiropas Komisijas regulu projektus un regulas 2021. – 2027. gada periodam, nacionālā līmeņa, Vidzemes plānošanas reģiona teritorijas attīstības plānošanas dokumentos, Rīgas plānošanas reģiona attīstības plānošanas dokumentos, piemēram, Rīgas plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2014–2030 un Rīgas metropoles areāla attīstības plānā noteikto, kā arī plānojot Attīstības programmu telpiskajā perspektīvā.

2.4.2. Izvērtēt spēkā esošās Ogres, Ikšķiles, Lielvārdes un Ķeguma teritorijas attīstības plānošanas dokumentus, nepieciešamības gadījumā tos izmantojot Attīstības programmas izstrādē (integrējot investīciju un rīcības plānos iekļautos projektus, aktivitātes un pasākumus), integrējot Attīstības programmā saskaņā ar Ogres novada pašvaldības 2019. gada 21. novembra lēmumu “*Par Ogres novada attīstības programmas 2021.–2027.gadam izstrādes uzsākšanu*” izstrādātās Attīstības programmas 2021.–2027. gadam redakciju, kā arī ņemt vērā jau uzsāktos un ieplānotos infrastruktūras u.c. attīstības projektus.

2.5. No normatīvajos aktos noteiktajiem teritorijas attīstības plānošanas principiem un prasībām vietējo pašvaldību ilgtspējīgas attīstības stratēģijas un attīstības programmas saturam un izstrādes kārtībai izriet, ka šie teritorijas attīstības plānošanas dokumenti ir vērsti uz pašvaldības esošo resursu izvērtējumu un to efektīvāku izmantošanu, līdzsvarojot vides, sociālo un ekonomikas dimensiju. Plānošanas dokumenti neparedz tiešā veidā jebkādas darbības, kas varētu negatīvi ietekmēt vides stāvokli. Stratēģija un Attīstības programma paredz veikt darbības slodžu mazināšanai uz dabas vidi, plānojot atpūtas maršrutu labiekārtošanu, tai skaitā īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (turpmāk – ĪADT) robežās. Stratēģijā un Attīstības programmā netiks ietverti pasākumi, kas var radīt būtisku ietekmi uz vidi.

2.6. Saskaņā ar Dabas datu pārvaldības sistēmas OZOLS datiem Ogres novada teritorijā atrodas dabas parki “*Ogres Zilie kalni*”, “*Ogres ieleja*”, dabas liegumi “*Daugava pie Kaibalas*”, “*Lielie Kangari*”, “*Vērenes gobu un vīksnu audze*”, “*Dūņezera purvs*”, “*Vāveres ezers*” un “*Vērenes purvi*”, kas ir Natura 2000 teritorijas. Ne Stratēģija, ne Attīstības programma neparedz nekādas darbības, kas varētu pasliktināt šo teritoriju stāvokli. Minēto dabas parku teritorijā, plānojot atpūtas infrastruktūru, tiks paredzēti pasākumi, kas mazinās mehāniskās slodzes uz zemsedzi. Tāpat novadā atrodas dabas pieminekļi – aizsargājamas alejas: Vērenes muižas aleja, Vatrānes aleja, ģeoloģiskie un ģeomorfoloģiskie dabas pieminekļi “*Rumbiņas ūdenskritums*”, Kalnrēžu dolomīt–

² Apstiprināts ar Ogres novada domes 2020. gada 17. septembra lēmumu, pieejams: <https://tapis.gov.lv/tapis/lv/downloads/119350>

smilšakmens atsegums, Līčupes atsegums, Ogres dolomīta krauja, aizsargājamie dendroloģiskie stādījumi: Ķeipenes parks, Lielvārdes parks, Rembates parks, kā arī mikroliegums “Dzelmes”. Nozīmīgākā dabas resursu aizsargjosla ir virszemes ūdensobjekta aizsargjosla (lauku apvidos ne mazāk kā 500 m platumā Daugavai un 300 m platumā Ogrēi), bet apdzīvotās vietās ne mazāk kā 10 m platumā no krasta līnijas. Aizsargjoslā saskaņā ar novada plānotajiem stratēģiskajiem uzstādījumiem var notikt labiekārtošanas darbi, esošās ceļu infrastruktūras uzlabošanas darbi, tūrisma maršrutu attīstīšana u.tml. darbības. Ciemu un pilsētu teritorijā iespējama būvniecība aizsargjoslas ārējās robežas tiešā tuvumā.

3. Izstrādātāja atbilstoši Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumos Nr. 157 “*Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 157) III daļā noteiktajam ir veikusi konsultācijas par plānošanas dokumenta Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību. Iesniegumam pievienotas:
 - 3.1. VVD Lielrīgas RVP 2021. gada 22. februāra vēstule Nr. 11.2/1222/RI/2021 “*Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamību*”, kurā norādīts, ka VVD Lielrīgas RVP ieskatā Stratēģiskais novērtējums ir nepieciešams, ņemot vērā Likuma 4. panta piektajā daļā un Noteikumu Nr. 157 2. punktā norādītos plānošanas dokumentus, kuriem ir jāizstrādā ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums, jo plānošanas dokumenta realizācijai var būt būtiska ietekme uz vidi un cilvēku veselību. VVD Lielrīgas RVP informē, ka teritorijas attīstības plānošanas dokumentu izstrāde plānota plašai teritorijai ar salīdzinoši lielu iedzīvotāju skaitu, daļā reģiona attīstība ir raksturojama kā dinamiska, kurai raksturīga ievērojama apbūves teritoriju paplašināšanās, t.sk. uz dabas teritoriju rēķina, kā arī tajā atrodas vairākas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, t.sk. Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (*Natura 2000*) un biotopi. Ņemot vērā labas pārvaldības prakses un lietderības apsvērumus, VVD Lielrīgas RVP rekomendē Stratēģiskā novērtējuma izstrādi apvienot vienā dokumentā – gan Stratēģijai, gan Attīstības programmai.
 - 3.2. Veselības inspekcijas 2021. gada 29. janvāra vēstule Nr. 4.5.–1./2046 “*Par ietekmes uz vidi stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību*”. Veselības inspekcijas ieskatā Stratēģijai un Attīstības programmai Stratēģiskā novērtējuma procedūra nav piemērojama, jo Stratēģijā un Attīstības programmā netiks ietverti pasākumi, kas var radīt būtisku ietekmi uz vidi. Veselības inspekcijas vērtējumā būtu lietderīgāk veikt Stratēģisko novērtējumu jaunveidojamā Ogres novada teritorijas plānojuma izstrādes ietvaros, kura izstrādi plānots uzsākt pēc Stratēģijas apstiprināšanas.
 - 3.3. DAP administrācijas 2021. gada 22. februāra vēstule Nr.4.8/1030/2021–N “*Par ietekmes uz vidi stratēģiskā novērtējuma procedūras piemērošanas nepieciešamību*”, kurā izteikts viedoklis, ka, izvērtējot Likuma 4. panta trešo, ceturto, piekto daļu un 23. divi *prim* pantā noteiktos novērtējuma nepieciešamības kritērijus, DAP administrācijas ieskatā Stratēģijai un Attīstības programmai Stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums nav nepieciešams.
4. Attīstības programma un Stratēģija nav ietverta to plānošanas dokumentu vidū, kam saskaņā ar Noteikumu Nr. 157 2. punktu Stratēģiskais novērtējums būtu nepieciešams, neatkarīgi no plānošanas nolūka un saturiskās ieceres. Līdz ar to jautājums par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību izriet no vērtējuma par sagaidāmās ietekmes būtiskumu. Novērtējis ar Izstrādātājas Iesniegumu sniegto informāciju, kā arī vadoties no Likuma 23. divi *prim* pantā noteiktajiem kritērijiem, Birojs konstatē, ka konkrētā Stratēģija un Attīstības programma atbilst plānošanas dokumenta veidam, kam Stratēģiskais novērtējums ir nepieciešams:
 - 4.1. Likuma 23. divi *prim* pants noteic, ka, vērtējot Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību, ņem vērā plānošanas dokumenta būtību (23. divi *prim* panta 1. punkts,

tostarp un to, cik lielā mērā tajā tiek ietverti priekšnoteikumi paredzēto darbību un projektu realizācijai, ievērojot vietas izvēli, darbības veidu, apjomu, nosacījumus un resursu izmantošanu, kā arī to, cik lielā mērā dokuments ietekmē citus plānošanas dokumentus atšķirīgos plānošanas līmeņos, pastiprina vai rada vides problēmas (23. divi *prim* panta 1. punkta a., b., c., d. apakšpunkts). Tāpat Likuma 23. divi *prim* pants 2. punktā noteic, ka jāņem vērā iespējamai ietekmei pakļautās teritorijas un sagaidāmās ietekmes raksturs, – ilgums, summārās ietekmes, pārrobežu ietekmes, avāriju riski u.c. Savukārt Likuma 23. divi *prim* panta 3. un 4. punkts paredz, ka jāņem vērā ietekmei pakļautās teritorijas jutīgums, tostarp ietekmi uz aizsargājamām dabas un kultūras vērtībām, vides resursiem.

- 4.2. Likuma 4. panta trešās daļas 1. un 2. punkts noteic, ka Stratēģisko novērtējumu citu starpā veic plānošanas dokumentiem, kurus apstiprina vietējā pašvaldība, kuri saistīti ar reģionālo attīstību, zemes izmantošanu, teritoriju plānojumiem un ietver pamatnosacījumus šā Likuma 1. vai 2. pielikumā paredzēto darbību īstenošanai, kā arī plānošanas dokumentiem, kuru īstenošanai var būt būtiska ietekme uz *Natura 2000* teritoriju.
- 4.3. No iepriekš minētā izriet, ka lielā mērā to, vai plānošanas dokumentam nepieciešams Stratēģiskais novērtējums, nosaka gan plānošanas dokumenta būtība (plānošanas saturs un risinājumi), gan joma vai teritorija, attiecībā uz kuru plānošanas dokuments izstrādāts (ar to saistītās vides problēmas). Šādā kontekstā Birojs secina, ka Stratēģiju un Attīstības programmu ir paredzēts izstrādāt kā jaunus plānošanas dokumentus četrām pašreizējām teritoriālām vienībām – Ogres novadam, Ikšķiles novadam, Lielvārdes novadam un Ķeguma novadam, paredzot priekšnoteikumus paredzēto darbību īstenošanai, ņemot vērā jau iepriekš izstrādātos plānošanas dokumentus un tur ietvertos risinājumus/pasākumus, tostarp uzsāktos un plānotos investīciju projektus. Vienlaicīgi Birojs konstatē, ka no četrām minētajām pašreizējām teritoriālām vienībām tikai Ikšķiles novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijai 2011–2030 gadam³ ir veikts Stratēģiskais novērtējums, tāpat nevienai no četrām minētajām pašreizējām teritoriālām vienībām (Ogres novadam, Ikšķiles novadam, Lielvārdes novadam un Ķeguma novadam) spēkā esošajām attīstības programmām nav veikts Stratēģiskais novērtējums. Līdz ar to nav pamats uzskatīt, ka spēkā esošajiem plānošanas dokumentiem būtu veikts plānoto risinājumu/ pasākumu Stratēģiskais novērtējums.
- 4.4. Kā norādīts Pašvaldības Iesniegumā, tad plānošanas dokumentu izstrāde, tostarp Stratēģijas izstrāde, tiks veikta saskaņā arī ar Rīcības plānu Rīgas metropoles areāla attīstībai⁴. Ņemot vērā Ogres novada dinamisko attīstību, Stratēģijā paredzēts pārskatīt gan apdzīvojama struktūras un attīstības centru izvietojums, gan tiks vērtēti un noteikti galvenie transporta koridori un infrastruktūra, gan prioritāri attīstāmas teritorijas. Tādējādi ar Stratēģiju tiks pārskatīti spēkā esošie plānošanas dokumenti, kā rezultātā iespējamas arī būtiskas izmaiņas, kas būs ņemamas vērā turpmāko plānošanas dokumentu (tostarp teritorijas plānojuma) izstrādē (Likuma 23. divi *prim* panta 1. punkta b. apakšpunkts).
- 4.5. Birojs secina, ka Attīstības programmā paredzēto pasākumu kopums varētu ietvert arī atsevišķu paredzēto darbību īstenošanu, kas vērsti uz uzņēmējdarbības veicināšanu, infrastruktūras attīstību (arī attālajos novada ciemos), tostarp ūdenssaimniecības un atkritumu apsaimniekošanas jomā, kā arī projektiem atpūtas vietu un apdzīvoto vietu labiekārtošanai. Tādējādi plānotie projekti var būt potenciāli saistīti ar Likuma pielikumos minētajām darbībām un to apjomiem, kas ir priekšnoteikums Stratēģiskā

³ Biroja 2011. gada 10. jūlija atzinums pieejams: <https://www.vpvp.gov.lv/lv/atzinumi>

⁴ Pieejams: <https://rpr.gov.lv/darbibas-jomas/attistibas-planosana/rigas-metropole/>

novērtējuma piemērošanai saskaņā ar Likuma 4. panta trešās daļas 1. punktu. Šādā kontekstā Birojs ņem vērā, ka priekšnosacījumi konkrētu darbību īstenošanai ar teritoriālo piesaisti tiek ietverti teritoriju plānojumā, tomēr šāda ievirze ir arī ilgtermiņa attīstības Stratēģijai, bet Attīstības programma pēc būtības ir instruments pašvaldības ilgtermiņa attīstības stratēģijā noteikto mērķu īstenošanai. Katrā no plānošanas dokumentiem būtiski vides jautājumi tiek risināti atšķirīgā griezumā un detalizācijā, bet plānošanas teritorija ir raksturojama kā dinamiska, tajā pastāv virkne risināmo vides jautājumu (ietver arī jomas, kas minētas Likuma 4. panta trešās daļas 1. punktā). Šādā kontekstā Birojs secina, ka plānošanas dokumenti var paredzēt priekšnoteikumus arī paredzēto darbību īstenošanai, kas paredzēti, lai risinātu arī ar vidi saistītas problēmas (Likuma 23. divi *prim* panta 1. punkta d. apakšpunkts). Ja vērtēt plānošanas dokumentiem izvirzītos uzdevumus kopskatā ar teritoriālo reformu un Reģionālās politikas pamatnostādņēs 2021.–2027. gadam⁵ noteiktajiem izaicinājumiem, ir konstatējams, ka plānošanas teritorijai būs raksturīgas kompleksas (risināmās) vides problēmas, kuru vidū kā prioritārie jautājumi būs transporta infrastruktūras attīstība un mobilitātes uzlabošana Rīgas metropoles areālā. Ar plānošanas dokumentiem risināmie jautājumi un no tiem izrietošās vides ietekmes būs ilgtermiņa, tās skars plašu teritoriju (Likuma 23. divi *prim* 2. punkta a. un e. apakšpunkts).

- 4.6. Ņemot vērā Stratēģijas un Attīstības programmas īstenošanas jomu un teritoriju, kuru varētu ietekmēt plānošanas dokumenta realizācija, arī VVD Lielrīgas RVP izteikusi viedokli, ka Stratēģijai un Attīstības programmai ir nepieciešams piemērot Stratēģiskā novērtējuma procedūru, jo teritorijas attīstības plānošanas dokumentu izstrāde plānota plašai teritorijai ar salīdzinoši lielu iedzīvotāju skaitu, daļā reģiona attīstība ir raksturojama kā dinamiska, kurai raksturīga ievērojama apbūves teritoriju paplašināšanās, t.sk. uz dabas teritoriju rēķina. Ņemot vērā minēto, vides problēmu un risinājumu vērtējums, kas īstenojams plānošanas reģiona līmenī (izstrādājot un vērtējot reģiona plānošanas dokumentus), šajā gadījumā nebūs pietiekams.
- 4.7. Pieņemot šo lēmumu, Birojs ņem vērā, ka Attīstības programma pēc būtības ir instruments pašvaldības Stratēģijā noteikto mērķu īstenošanai, tomēr šī dokumenta izstrāde un tajā ietveramais prioritāšu izsvēruma ir tieši saistīts/ atkarīgs no Stratēģijas (faktiski – no tās izrietēs), tādēļ abiem dokumentiem ir jāatspoguļo vienāds redzējums arī par risināmām vides problēmām, iespējamām ietekmēm un paņēmieniem, ar kādiem būtisku negatīvu ietekmi nepieļaut.
5. Līdz ar to, vadoties no pašlaik pieejamās informācijas, Birojam nav pamata konstatēt, ka plānošanas dokumenti nebūtu pielīdzināmi Likuma 4. panta trešās daļas 1. punktā noteiktajiem plānošanas dokumentiem, kam Stratēģiskais novērtējums nepieciešams, tai skaitā tādēļ, ka ar to izstrādi varētu tikt paredzētas (un tādēļ nepieciešams novērtēt) varbūtējas vides stāvokli būtiski ietekmējošas izmaiņas (Likuma 23. divi *prim* panta 1. punkta a. – e. apakšpunkts). Stratēģiskais novērtējums veicams iespējamās ietekmes uz vidi novērtēšanai un priekšlikumu izstrādei nelabvēlīgas ietekmes savlaicīgai apzināšanai, novēršanai un samazināšanai pēc iespējas agrākā paredzēto darbību plānošanas, projektēšanas un lēmumu pieņemšanas stadijā (Likuma 3. panta 1. punkts). Veicot Stratēģisko novērtējumu, būs sniegta iespēja identificēt būtiskās negatīvās ietekmes uz vidi, nepieciešamības gadījumā sniedzot alternatīvos risinājumus un priekšlikumus ietekmes uz vidi novēršanai un samazināšanai, kas ilgtermiņā sekmētu nelabvēlīgās ietekmes uz vidi samazināšanu vai novēršanu. Plānošanas dokumentos paredzētās darbības jāvērtē atbilstoši Likuma 23. pieci *prim* pantā noteiktajam, t.sk., sagatavojot plānošanas dokumentu vides pārskatu, jāņem vērā Likuma 23. pieci *prim* panta pirmajā daļā noteiktais, ka vides pārskatā,

⁵ Apstiprinātas ar Ministru kabineta 2019. gada 26. novembra rīkojumu Nr. 587 "Par Reģionālās politikas pamatnostādņēm 2021.-2027. gadam".

lai izvairītos no informācijas dublēšanās, iekļauj tikai tādu informāciju, kas nepieciešama attiecīgajā plānošanas stadijā, kā arī izmanto informāciju, kas iegūta iepriekšējās plānošanas stadijās, iekļaujot nepieciešamo informāciju atbilstošā detalizācijas pakāpē, kas ļauj novērtēt plānošanas dokumentā konkrētās paredzētās darbības.

6. Biroja vērtējumā abiem plānošanas dokumentiem ir līdzīgi izaicinājumi un risināmās problēmas, – un šādos apstākļos, kad tiek likts pamats jaunas teritoriālās vienības telpiskās attīstības prioritātēm, vienota redzējuma veidošana arī no vides pārvaldības viedokļa ir nozīmīga daudzveidīgo interešu iespējami savlaicīgai un mērķtiecīgai līdzsvarošanai. Tādēļ Biroja ieskatā par piemērotāko risinājumu šādā gadījumā uzskatāma pieeja, ka Stratēģiskais novērtējums Stratēģijai un Programmai tiek veikts apvienoti.

Piemērotās tiesību normas:

- Likuma “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” 4. pants, 23. divi *prim* pants, 23. trīs *prim* pants;
- Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 “*Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums*” 5., 6., 7. punkts.

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

Birojs saskaņā ar Likuma 23. trīs *prim* pantā noteikto izvērtēja Ogres novada domes 2021. gada 28. jūnija vēstuli Nr. 2–5.1/1478 “*Par ietekmes uz vidi stratēģiskā novērtējuma procedūras piemērošanas nepieciešamību*”, Iesniegumu un tam pievienoto dokumentāciju par Stratēģijas un Attīstības programmas izstrādi. Ņemot vērā iesniegto informāciju un Likuma 23. divi *prim* pantā noteiktos stratēģiskā novērtējuma nepieciešamības kritērijus un piemērojot citas iepriekš minētās tiesību normas un lietderības apsvērumus, Birojs atbilstoši Likuma 23. trīs *prim* panta 1. punktam secina, ka plānošanas dokumentu īstenošanai nepieciešams veikt Stratēģisko novērtējumu.

Lēmums:

Piemērot stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru Jaunveidojamā Ogres novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijai 2021.–2034. gadam un Jaunveidojamā Ogres novada attīstības programmai 2021.–2027. gadam.

Direktora p.i.,

Ietekmes uz vidi novērtējuma daļas vadītāja

(paraksts*)

Iveta Jēgere

**Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu*

Lēmums nosūtīts:

1. Ogres novada pašvaldība, e–pasts: ogredome@ogresnovads.lv.

2. Valsts vides dienesta Lielrīgas reģionālai vides pārvaldei, E.Adresē.